

AKÝ BOL BILL 17?

Súčasný svet je predovšetkým o vysokej dynamike a rýchlom technologickom vývoji v oblasti digitalizácie, robotizácie a komunikácie vo všeobecnosti. Určite sa tento vývoj nevyhýba ani odvetviu sieťotlače a digitálnej tlače. Tieto trendy a dynamiku bolo možné zaznamenať aj vo vystúpeniach prednášajúcich na 17. ročníku medzinárodného seminára sieťotlačiarov a digitálnych tlačiarov BILL 17, ktorý sa konal 21. – 22.10.2022 v Piešťanoch.

Opýtali sme sa viceprezidenta Zväzu sieťotlačiarov a digitálnych tlačiarov Ľubomíra Kobidu a sekretára Zväzu sieťotlačiarov a digitálnych tlačiarov Ľudovíta Bartoša, aby nám priblížili atmosféru podujatia konaného už tradične v spolupráci s českým zväzom ASD ČR a FESPA a predstavili aj hlavné trendy, ktoré budú formovať budúcnosť odvetvia.

V akej atmosfére sa konal seminár BILL 17 a akú účasť ste zaznamenali?

LB: Pripomeniem, že napriek neľahkej situácii ostatných mesiacov a rokov sa nám minulý rok podarilo vďaka úspešne zorganizovať podujatie BILL 16. Napriek rizikám z novej nízkej účasti a obavy účastníkov z pandemických opatrení sa jeho zorganizovanie ukázalo ako výborné rozhodnutie. Obnovili sme komunikáciu, ktorá v posledných rokoch stagnovala, otestovali sme nové miesto konania. Hoci sme

ho zorganizovali v menšom počte zúčastnených, podarilo sa nám združiť vyše 45 hostí a získali sme veľa užitočných informácií pre nasledujúci ročník.

Po tomto malom úspechu sme aj BILL 17 pripravovali s veľkými nádejami. Účastníkov bolo takmer dvakrát toľko ako v minulom roku, za čo vďačíme aj dobre postavenému a zaujímavému programu. Vraví sa, že dobrí spírkri sú „ťahákom“ pre väčší počet zúčastnených, a to sa nám v tomto ročníku potvrdilo. Ja osobne mám veľmi dobrý pocit z toho, že program pre študentov bol natoľko atraktívny, že niektorí z nich prišli aj v sobotu, ktorá je venovaná práve neformálnej výmene skúseností. Tento rok sme mali na sobotu naplánovaný aj blok venovaný serigrafii.

Aké sú zmeny vo vašom odvetví tlače v porovnaní s obdobím pred pandemiou a dnes? Je

možné vidieť zmeny v správaní sa trhu, zákazníkov a firiem na ňom pôsobiacich?

LK: Nemyslím si, že by v tomto reklamnom biznise prišlo za ostatné roky k niečomu kľúčovému. Je však možné badať posilňovanie už existujúcich trendov, to znamená, že masívna digitalizácia napreduje obrovským tempom, zákazky sa znižujú, personalizujú. Z toho vyplynul aj vzostup popularity v technológii DTF. Zaznamenali sme to už v minulom roku počas pandémie na výstave FESPA v Amsterdame, kam prišli firmy vo veľkom prezentovať DTF technológie. Následne, v Berlíne ich už bolo niekoľkonásobne viacej. Dôsledkom toho je, že sa prestávajú robiť transfery sitotlačou a technológia DTF sa využíva čím ďalej, tým viac.

Bude mať nástup DTF technológie za následok ustupovanie sitotlače? Vytlačí DTF technológia sitotlač z trhu?

LK: To by som netvrdil. Skôr by som povedal, že ju bude dopĺňať. Keď neboli iné možnosti, tlačilo sa sitom. Ale kvôli rozmachu a obľube personalizovaných vecí si výroba vyžaduje aj iné technológie. Ak ide o väčší počet výrobkov, sito je z finančného hľadiska nezastupiteľné a ekonomika jednoducho nepustí. Pri týchto druhoch zákaziek je to najrýchlejšia voľba. Termotransfer je skvelá vec, ale treba ho aplikovať nažehľovacími lismi, čiže je to o robotu navyše. Obe technológie majú svoje pre aj proti.

Aké sú hlavné vývojové trendy, kam sa odvetvie sitotlače a digitálnej tlače ubera a ktoré faktory budú najviac ovplyvňovať vašich zákazníkov a ich zákazkovú politiku?

LK: Dalo by sa povedať, že sa ako keby stále pohybujeme v jednom kruhu. Jednoznačný smer je digitalizácia. Niekedy boli technologické postupy určované sitotlačou. Z dôvodu, že momentálne sú trendy produkovať malé a variabilné náklady, tak sa digitálne technológie dostávajú do pozície, že dokážu sieťku v mnohom zastúpiť. Napríklad, ak chce chce niekto 30 pekných pozvánok s 3D reliéfnym lakom, tak sito je nerentabilné. Digitálna technológia toto umožní bez problémov.

Iste máte ešte stále v čerstvej pamäti program BILL 17 a vystúpenia jednotlivých spíkov. Ktorí z nich, resp. témy ktorých z nich vás zaujali najviac a prečo?

LB: Technologicky to bolo rôznorodé, preto je náročné vybrať jednu tému alebo jedného spíka. Všetky príspevky boli hodnotné a kvalitne pripravené a program bol postavený tak, že sme nevytvorili tematické okruhy. Mali sme napríklad zastúpenie kreatívnych papierov, ale aj dodávateľov technológií, skrátka z každého niečo. Ja by som osobne vyzdvihol sobotnú, serigrafickú časť podujatia. V pamäti mi utkveli Ľudovít Karpinský a Maroš Obšivan. Jeden s teoretickou prednáškou a druhý s praktickou. Ľudo Karpinský našiel spôsob, ako ukázať ľuďom vzorky tak, aby bola k nim aj slovná informácia aktuálna. Interaktívne sa diskutovalo o jednotlivých vzorkách. Maroš nadviazal na Ľudovítovu prednášku a porozprával o umení

**SOBOTA
BILL 17 PATRILA
SERIGRAFICKÝM
TÉMAM.
ĽUDOVÍT
KARPINSKÝ SI
PRI SVOJEJ
PREDNÁŠKE
POMOHOL
AJ PRAKTICKÝMI
UKÁŽKAMI.**

a serigrafii, o technike tlače umeleckých diel, o spolupráci s galériou. Táto umelecká časť skutočne splnila naše požiadavky, ale nosnou témou bola, samozrejme, technológia DTF, zastúpenie ktorej bolo zabezpečené prostredníctvom troch partnerov, ktorí priniesli svoje technológie. Vďaka tomu sme ich mali možnosť porovnať a pozrieť sa na niečo, čo sa využíva a je aktuálne.

Bola na podujatí odprezentovaná novinka v prístupe alebo materiál, ktorý vás vyslovene prekvapil a označili by ste ho za významnú zmenu v procese výroby alebo obchodnej politike odvetvia?

LB: Christian Duyckaerts, exprezident FESPA z Belgicka, priniesol informácie o inovatívnej technológii, dokonca priniesol aj vzorky materiálov, ktoré dokážu absorbovať exhaláty a hlavne CO₂ z ovzdušia. To je podľa mňa veľmi perspektívne a atraktívne možno i pre mestské magistrály na zlepšenie kvality životného prostredia.

Ako vidíte a vnímate budúcnosť odvetvia sitotlače a digitálnej tlače v horizonte najbližších 3 rokov? Dajú sa očakávať významnejšie zmeny, ktoré vyplynú z technologických inovácií, potreby energetických alebo ekologických zmien v spôsobe výroby, resp. používaných materiáloch pri výrobe?

LB: Tejto téme bola venovaná práve prvá prednáška BILL 17. Témami sú udržateľnosť, energie a hlavne, zelená tlač. To je však otázka odberateľa, či bude tlačiť na dodávateľa v tejto oblasti. Predpokladám, že málokto tlačiar, ktorý má niečo zabehnuté ekonomicky alebo produktovo, bude spontánne od základu meniť svoje zvyklosti, materiály alebo technológie bez vonkajšieho tlaku od odberateľov. Téma kalkulácie uhlíkovej stopy a udržateľnosti však rezonovala. Diskutovalo sa aj o tom, kto si vie ako poradiť so zvyšovaním cien energií a podobne. Aj my sme postavili našu filozofiu na tom, že chceme byť šetrní k životnému prostrediu a trochu viac „zelení“. A to nielen kvôli zákonu, ale aj kvôli nášmu presvedčeniu. Od júna sme prešli v našej firme na fotovoltiku a dokázali sme ňou nahradiť 25 % dennej spotreby energie. Myslím, že aj toto je prínos, cesta, ako naložiť s energiami efektívne.

LK: Mentalita nielen nás Slovákov, ale ľudí vo všeobecnosti je taká, že ich niektorým veciam naučíte iba cez peniaze. Energetická kríza spustila to, že sa ľudia začínajú obzerať viac po dostupných riešeniach, ako ušetriť. Zateplieť, vymeniť okná, zaviesť fotovoltiku a podobne. Mohli sme si všimnúť, že čokoľvek z toho by sme chceli, je na to dlhá čakacia doba a teda i vysoký dopyt. Ľudia začali vstupovať do seba, ale, žiaľ, cez peniaze.

☞ Za rozhovor poďakoval Marian Hains